

Rekreacija v gozdovih je del mnogonamenske rabe gozdov



Mnogonamenska raba gozdov prihaja vse bolj do izraza. Biti je moramo veseli, saj širi in bogati našo dejavnost, krepi pa tudi razumevanje gozda in gozdarstva.

Namesto z deklarativnimi opredelitvami se že vsakodnevno srečujemo s praktičnimi vidiki mnogonamenske rabe in se pri tem marsikdaj ne znajdemo. Lesnoproizvodni rabi gozdov se je po intenziteti najbolj približala rekreacijska raba, ki na nekaterih gozdnih območjih močno spreminja strukturo rabe gozdov. Spremenjeni strukturi rabe gozdov pa mora slediti tudi spremenjen način delovanja gozdarskih služb.

Prost dostop in gibanje v gozdu obvezuje tako obiskovalce gozdov kot tudi gozdarske službe. Pri rekreacijski rabi gozdov se krog obiskovalcev gozdov poveča in vzpostavljajo se novi odnosi med lastniki gozdov, lokalnimi skupnostmi, javno gozdarsko službo in obiskovalci gozdov. Obiskovalci gozdov se razlikujejo tako po starostni kot po socialni sestavi, zlasti pa po razumevanju gozda in odnosov, ki v njem vladajo. Zato ni čudno, da prihaja zaradi rekreacijske rabe gozdov do škod, ki so na eni strani posledica premajhne osveščenosti obiskovalcev, na drugi strani pa tudi naše premajhne pripravljenosti prilagojenosti novim okoliščinam.

Klasični obrazci reagiranja v takih razmerah, kot so prepovedi gibanja ali zapiranje gozdnih cest za javnost, lahko pomagajo samo v omejenem obsegu in v izjemnih okoliščinah. Namesto tega bi se bilo bolje vprašati, kaj moramo storiti, da bo rekreacijska raba gozdov sploh omogočena, vabljiva in hkrati dovolj prijazna tudi do gozdov. Ali imamo v gozdovih dovolj urejenih in vzdrževanih parkirnih prostorov, urejenih mest za počitek, usmerjevalnih tabel in opozoril? Ali načrtno usmerjamo obiskovalce tudi na območja, ki niso tako obremenjena z obiskom, so pa lahko prav tako rekreacijsko zanimiva? Dela je za gozdarje več kot dovolj.

Rekreacijska raba gozdov je v urejenih razmerah tudi ena izmed dejavnosti, ki lahko lastnikom gozdov prinaša dohodek. Obiskovalci bodo pripravljene plačati parkirno za urejeno in varovano parkirišče, za urejene prostore za počitek ali za ustrezneje vzdrževano gozdno cesto. Ne smemo pa pozabiti, da ti obiskovalci kot davkoplačevalci že sedaj prispevajo kar nekaj denarja za dela v gozdovih, vzdrževanje gozdnih cest in delo javne gozdarske službe. To pa zahteva tudi drugačen način dela gozdarskih služb. Klasičen delovni čas bo moral postati preteklost, gozdarji bodo morali biti v gozdu tudi takrat, ko bodo v njem uporabniki gozdov, pa naj bo to ob popoldanskem delu lastnikov ali pa množičnem obisku rekreativcev.

Analize obiska gozdov bodo pokazale, katera območja so bolj obremenjena in kje je ta obremenjenost kritična, saj vseh obremenjenih območij ne gre metati v isti koš. Poleg tega pa obremenitve niso enake v vseh letnih časih. V skrajnih okoliščinah bomo morali uporabiti tudi povečane omejitvene ukrepe, vključno s zapiranjem gozdnih cest za javno rabo. To pa je lahko zadnji, nikakor pa ne prvi ali celo edini ukrep.

Prof. dr. Iztok Winkler